

ACC. N.R. M.6368:1-7

Landskap: Småland. Upptecknat av: Folke Neij,
Härad: Tveta. Adress: Bankeryd.
Socken: Lekeryd. Berättat av: Carolina Palmqvist,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1875 i Lekeryd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.C. 17. J U L G R A N E N.

1.

ACC. N.R. M 6368:1

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J U L G R A N E N.

- 3) "Julagraner ha di hatt långt före min ti' men inte så allmänt".
- 4) "Ho' sulle va' vacker å inte för lummi'. Ho' sulle hoggas i Julavecka', tidi't iblann'. Dä va' p8jka' alle' dränga', s8m sulle hogga gran. Satte in henne gjo'de di på Julaf-ten ve klocka' älva"(f.m.).
- 5) Foten bestod av en "börkeklump eller också ett rätt å slätt träk8ss, s8m di klädde mä färgat papper".
- 6) Ljus ("vaxstapla', s8m di klände fast i grenä'"), papperskarameller"mä bilder uttå Jenny Lind å Christina Nilsson"; nät (decimeterbreda bitar, som skarvades ihop till gir-lander), "peppekaker, äpple', k8rja' (hjärtformiga av

Skriv endast på denna sida!

2)

ACC. N:R. M. 6368-2.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

papper), flaggor (en svensk i toppen, senare Sveriges, Norges och Danmarks i mindre format), bomull på grenarna, glitter (har brukats i 55 år ungefär). Så köpte man i staden gjuten konfekt: medaljonger "mä Kronprins Gustaf å Vectoria". "E gumma gick å sålde karamällor: tuppa' å köcklinga'".

7) Julstjärna i toppen på granen förekom (köpt). "Tölamods-pöse" av gastyg med sockerpiller i brukades hänga högt i granen (den var lättare att låta bli då).

8) "8m di inte hade vaxstapla' utan talgljus, så bann' di fast d8m mä svatt ullga'n förr. Senn ble' dä ljushållare uttå ställträ'" (med spiralvriden ljuspipa).

9) Julgransprydnaderna gjorde man själv i hemmet i huvudsak.

Skriv endast på denna sida!

3.

ACC. N:R. M. 6368:3

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pigor och barn veko kulörta eller vita papper och klipp-
te nät, flätade påsar etc. Någon småsak brukade man kö-
på, och allt gömdes från det ena året till det andra i
en viss bestämd chiffonierlåda. Julgranssakerna voro
betr. äganderätten uppdelade mellan barnen.

- 10) Någon bestämd dag för dans kring granen förekom icke.
- 11) "Plunn'ra Julagrana" var sed. Då bjöd man hem grannarna
och deras barn, och då dansades det kring granen. Men
ibland var detta Tjugonedag Knut, ibland senare.
- 12) "S8mma väntade te efte' Knut. Senn satte di ut grana i
snön, å nä' dä passade, så brände di 8pp henne".
- 13) "I min ba'ndom hade många svarvade ljuskroner i stället
fö' graner, (se teckning.) Sme'er'a gjo'de också små
kroner! Båda slagen hängdes i taket vid gavelfönstret

4.

ACC. N:R. M. 6368:4

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och kläddes "mä krösenaris (lingonris) å papper å
karamällor. En del hade ener mä bomull på i stället
fö' gran".

14) Ja, "julener" vid dörrarna förekom ibland.

Andra julprydnader voro:

stapel av tre "ljusaspeter", ställda som kopplade
gevär och med påträdde juläpplen med lingonris
imellan. En sådan ställdes på varje bord.

Duk, eller helst vävnad med bilder, upphängd i ta-
ket över julbordet.

Fågel av träspån i taket.

5.

ACC. N:R. M 6268:5.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Klä' fästemannen" (järnstöttan eller trästöttan under spisvalvet) var också sed vid Jul. Då vek man en pappersremsa på längden, klippte in en bit vinkelrätt mot längdriktningen med några m/m mellanrum utefter hela remsan, varefter man vände remsan ut och in, se teckning.

6.

ACC. N:R. 6368:6

Landskap: Upptecknat av:

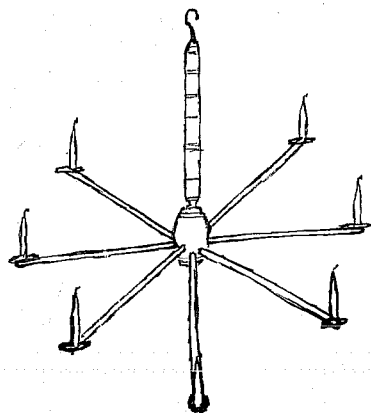
Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Sjuskrona"

F. Nij

(enligt beskrivning)

Skriv endast på denna sida!

7.

ACC. N:R. M. 6368:7

Landskap: Upptecknat av:

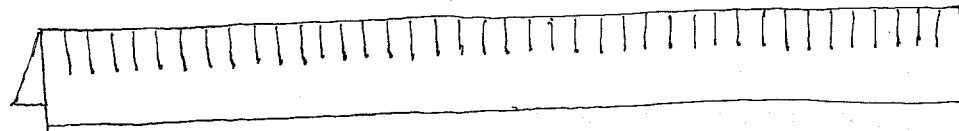
Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Remsa för "fästmannen".

1

♡ (omvikt)